

Tillväxt och samhällsbyggnad
Eva Marie Rigné

Christian Hansen
Utbildningsdepartementet
Sandra Olivera
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Samråd: EU-ramprogram för forskning och innovation Horisont Europa

Övergripande synpunkter

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ser positivt på kommissionens förslag till nytt ramprogram för forskning och innovation, Horizon Europe/Horisont Europa, och en större budget för detta. Som både SKL och förbundets medlemmar har påtalat i halvtidsutvärdering av Horisont 2020 har den låga beviljandegraden i detta program blivit ett problem och en tröskel för ökat deltagande av förbundets medlemmar. En utökad budget är en god signal om vikten av att prioritera forskning, utveckling och innovation inom EU och leder förhoppningsvis till att mer forskning och innovation kan realiseras.

I halvtidsutvärderingen av Horisont 2020, liksom i SKL:s egna uppföljningar av medlemmarnas deltagande i EU:s ramprogram för forskning, identifieras flera positiva effekter för svenska kommuner, landsting och regioner. Inte minst finns det ett stort mervärde i att dessa tar plats som forskningsaktörer i det europeiska forsknings- och innovationssystemet eftersom de i det nationella har en något undanskymd roll.

SKL har 2017 i studien, *Regionalt utvecklingskapital – kartläggning av regionala utvecklingsresurser*, visat på betydelsen för medlemmarna av resurser från EU:s forskningsprogram men också att tillgången till dessa är ojämn regionerna emellan. Det understryker vikten av att det kommande programmet samordnas med de resurser till forskning, utveckling och innovation som kanaliseras via exempelvis strukturfonderna. Det är viktigt att konkreta förslag kommer fram och finns med i programmet från start angående synergier mellan EU:s olika program och hur de ska kunna tillvaratas på bästa sätt.

SKL anser att anknytningen till tydliga åtaganden i Agenda 2030 också är positivt.

Förbundet har också lämnat synpunkter via Regionkommitténs initiativyttranden till kommissionen angående det kommande ramprogrammet för forskning och innovation. Dessa ståndpunkter har synbarligen tagits tillvara i utformningen av förslaget.

Är gruppering och innehåll i de 5 globala utmaningarna de rätta?

SKL anser att de 5 globala utmaningarna i Pelare 2 är rimliga och konstruktiva formuleringar som på ett bra sätt bygger vidare på de samhälleliga utmaningar som lyfts fram i Horisont 2020. Förbundet anser också att det är mycket positivt att Pelare 2 uttryckligen byggs upp kring kollaborativ forskning och innovation, med sikte på

”impact”. Det ligger helt i linje med vad SKL efterlyst. Således anser förbundet också att den föreslagna finansieringen av Pelare 2 är bra. SKL anser inte att förslaget ska omformuleras för att prioritera mer grundforskning, utan att denna tillgodoses i Pelare 1.

Vidare anser SKL också att organiseringen av ”missions” är positivt. Det är dock viktigt att framtagandet av ”missions” sker så transparent som möjligt i en process som från början inkluderar samhällsaktörer som förbundets medlemmar. Det kan exempelvis ske genom att i formuleringen av ”missions” utgå från de strategier för smart specialisering som arbetats fram på regional nivå.

Vad ser SKL som positivt och negativt gällande förslaget till pelare 3, öppen innovation?

SKL anser det mycket positivt att Pelare 3 lyfter fram den viktiga rollen för regional och lokal nivå att spela, särskilt i avsnitt 2 *European innovation ecosystems* och idén om ett European Innovation Council Forum. Perspektivet på innovation innebär en syn på den som en process öppen för flera samhällsaktörer att tillsammans förverkliga, vilket SKL ställer sig bakom. Det ställer dock stora krav på flernivåstyrningen.

I detta sammanhang framträder också behovet av inte bara en nationell dialog mellan stat och region/kommun/landstingsnivå rörande programmet, utan hur den konkreta involveringen av dessa nivåer i genomförandet i Sverige ska gå till.

Vikten av innovation i offentlig sektor lyfts fram, men det kunde skrivas tydligare in i förslaget om EIC att det inte bara är industri utan också den offentliga sektorn som är mottagarna och utförare av öppen innovation. SKL:s medlemmar har under senare år byggt upp en infrastruktur för innovation i sina verksamheter, med stöd av förbundet.

Vad ser SKL som positivt och negativt gällande förslaget till deltaganderegler?

Det är positivt med en strävan efter förenkling av deltaganderegler, men SKL vill påminna om att det är förenkling och effektivisering för deltagarna/användarna av programmet som bör vara styrande.

Deltagandet av regioner och kommuner i programmet måste breddas och stärkas, om en realistisk ”societal impact” ska kunna åstadkommas. Dessa måste också finnas med från start.

SKL anser att ett krav som skulle kunna ställas av kommissionen för finansiering inom programmet är att varje sökande konsortium måste innehålla minst en kommun/region eller motsvarande.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Gunilla Glasare

Katrien Vanhaverbeke